גַּם כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת * לְחָצֵר אַחֶרֶת * אוֹ לְגַג וְקַרְפֵּף: ב [ה]קַרְפֵּף יָתֵר עַל סָאתַיִם שֶׁלֹּא הֻקַּף לְדִירָה הֲרֵי כַּרְמְלִית, (יז) וְאָסוּר לְטַלְטֵל מִמֶּנּוּ (יח) לְקַרְפֵּף אַחֵר לְהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא מִזֶּה לָזֶה (יט) כִּי אִם שְׁתֵּי אַמּוֹת בָּזֶה וּשְׁתֵּי אַמּוֹת בָּזֶה: ג [ו]שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שָׁרוּצוֹת לָעֲרַב יַחַד לְהַתִּיר אַף כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבָּתִּים, אֵין צְרִיכוֹת עֵרוּב אַחֵר, אֶלָּא הָעֵרוּב שֶׁעָשׂוּ כְּבָר (כ) יוֹלִיכְנוּ אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר בְּשַׁבִּיל כֻּלָּם וְיִתְּנֶנּוּ בְּאֶחָד מִבָּתֵּי חָצֵר שְׁנִיָּה, וְאִם יִרְצֶה יוֹלִיךְ שָׁם אֶפְלוּ פַּת מִשֶּׁלּוֹ, (כא) וְכֻלָּם מֻתָּרִים. הַגָּהָה: וְהוּא שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי חֲצֵרוֹ עִמּוֹ (כב) תְּחִלָּה (תשובת הרא"ש סי"ו (כנ"ל כפ"ר ו)), אוֹ (כג) שֶׁאֵין צְרִיכִים לָעֲרָב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר (כד) סִימָן ש"ע (סעיפים ד-ה) (בית יוסף (ד"ה שמ"ו)). [ז](כה) וְהוּא שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי הֶחָצֵר הַשְּׁנִיָּה לְעַצְמָהּ. * וְאֵין בְּנֵי חָצֵר הַשְּׁנִיָּה צְרִיכִים פַּת אַחֵר, אֶלָּא הָעֵרוּב שֶׁעָשׂוּ כְּבָר (כו) מַתִּירָן:

ה רש"י בְּשַׁבָּת ק"ל (ע"ב ד"ה קרפיפות).

ו בְּרַיְיתָא עֵרוּבִין (מ"ח) [מט] (ע"ב) וּכְפֵרוּשׁ רש"י שָׁם ע"ג (ע"א) בְּפִשִׁיטוּתָא דְּרַבָּא הַבַּעְיָא דְּאַבַּיֵי.

ז טור.

בֵּאוּר הֲלָכָה

הֶחָצֵר, וְרַק מֵחָצֵר לְחָצֵר אַחֶרֶת אָסוּר, וְכֵן הוּא דַּעַת הַתּוֹסָפוֹת בְּעֵרוּבִין דַּף צ"א עַמּוּד ב' דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְכֵלִים דְּכָתַב עַצְמָהּ מֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכָלָּה אִם כְּבָר הוֹצִיאָן שָׁם אַף שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת [וּמִתּוֹסָפוֹת מִשְׁמַע דְּאֵין חִלּוּק בֵּין הוֹצִיאָן דֶּרֶךְ הַתֵּר אוֹ דֶּרֶךְ אִסּוּר, וּמִסְתַּבְּרָא דְּגַם רַשַׁ"י סְבִירָא לֵיהּ הָכִי, וּמַה שֶּׁכָּתַב דֶּרֶךְ מִלְבּוּשׁ צִיֵּר בְּאֹפֶן הַהֶתֵּר בִּלְבָד], וְעַל כָּרְחֵךְ דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּגְזֵרַת חֲכָמִים לֹא הָיְתָה אֶלָּא בְּהוֹצָאָה מֻרְשׁוּת לִרְשׁוּת כְּגוֹן מִבַּיִת לְחָצֵר שֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת אוֹ מֵחָצֵר לְחָצֵר אַחֶרֶת בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת, אֲבָל עַל חָצֵר עַצְמוֹ לֹא הָיְתָה גְּזֵרַת חַז"ל כְּלָל וּמֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכֻלּוֹ אַף הַכֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת כְּשֶׁכְּבָר מְנָחִים שָׁם, [וּבָזֶה מִתְרָץ קְשִׁיַּת הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר זַ"ל בְּשַׁבָּת ק"ל שָׁם עַל רַשַׁ"י הַנַּ"ל, וְכֵן הָעִתִּיק קְשִׁיָּא זוֹ בְּחִדּוּשָׁיו עַל מִשְׁנָיוֹת (עירובין פ"ט מ"א), וְכֵן תֵּרֵץ הַמְּחָרֵ"ם שִׁ"ף שָׁם, וְכֵן מַה שֶּׁהֵבִיא הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר מִדַּף פ"ז (ע"ב) בְּעֵרוּבִין רָאְיָה לִדְבָרָיו וְכֵן מֻהָרִיטְבָּ"א בְּדַף ע"ז (עו: ד"ה אין בו) שׁוּב אֵינוֹ רָאְיָה לְפִי מַה שֶּׁבֵּאַרְנוּ שִׁיטָתָם. שׁוּב מָצָאתִי בְּכַפָּה בַּיִת מֵאִיר סִימָן (שמ"ו) [שמ"ט (ס"ה)] שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן דִּדְיָן זֶה תָּלוּי בִּלְבוּגְתָּא בֵּין הַפּוֹסְקִים הַנַּ"ל, וְעַיֵּן שָׁם עוֹד שֶׁעַל כָּל פָּנִים דָּבָר זֶה פָּשׁוּט וּבָרוּר שֶׁמַּה שֶּׁכָּתַב הָאֲבָן הָעֹזֵר הַנַּ"ל, וְעַל פִּי זֶה יֵשׁ לְהַזְהִיר אוֹתָן שֶׁקּוֹנִין מִשְׁקִין בְּשַׁבָּת עַל יְדֵי עַכּוּ"ם שֶׁמְּבִיאִין מֵחָצֵר אַחֵר שֶׁלֹּא עֵרַב עִמָּהֶם אַף עַל פִּי שֶׁהוּבָא כְּבָר לְבֵיתָם אֲסוּרִין בְּטַלְטוּל בְּבֵיתוֹ כִּי אִם בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, טָעוּת הוּא, כִּי מַה עִנְיַן בַּיִת שֶׁל יְחִידְ לְחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרַב, דְּאֶפְלוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין הֵינוּ דַּוְקָא בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרַב, שְׁרוּשׁוֹת רַבִּים שָׁם וְשִׁיֵּךְ לְתָּא דִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְנָתְנוּ חֲכָמִים עָלָיו דִּין רְשׁוּת הָרַבִּים, אֲבָל בְּבַיִת, מַה עִנְיָן לְחַלֵּק בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר בֵּין תּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְחוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וּבְוַדַּאי הֶתֵּר גָּמוּר הוּא, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְאַף הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר דְּמִתְּחִלָּה הָיָה דַּעְתּוֹ לְהַחְמִיר גַּם בָּזֶה לְדַעַת הַמַּחְמִירִין, לְבסוֹף מַשְׁמַע שֶׁהוֹדָה לְהַבַּיִת מֵאִיר, עַיֵּן שָׁם:

* לְחָצֵר אַחֶרֶת. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק טז) שֶׁהֶעְתַּקְנוּ בְּשֵׁם הַגְּמָרָא (צא.) דְּאִם הוֹצִיא מִבְּתֵּי הֶחָצֵר לְהֶחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרְבוּ בָּהּ וְהוֹצִיאָן שָׁם דֶּרֶךְ הֶתֵּר כְּגוֹן דֶּרֶךְ מִלְבּוּשׁ וּפִשְׁטָן שָׁם, אָסוּר לַחְזֹר וּלְהוֹצִיא מִשָּׁם לְחָצֵר אַחֶרֶת. וְעַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר בְּשִׁיטַת הַנַּ"ל, וְעַל פִּי זֶה יֵשׁ לְהַזְהִיר אוֹתָן שֶׁקּוֹנִין מִשְׁקִין בְּשַׁבָּת עַל יְדֵי עַכּוּ"ם שֶׁמְּבִיאִין מֵחָצֵר אַחֵר שֶׁלֹּא עֵרַב עִמָּהֶם אַף עַל פִּי שֶׁהוּבָא כְּבָר לְבֵיתָם אֲסוּרִין בְּטַלְטוּל בְּבֵיתוֹ כִּי אִם בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, טָעוּת הוּא, כִּי מַה עִנְיַן בַּיִת שֶׁל יְחִידְ לְחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרַב, דְּאֶפְלוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין הֵינוּ דַּוְקָא בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרַב, שְׁרוּשׁוֹת רַבִּים שָׁם וְשִׁיֵּךְ לְתָּא דִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְנָתְנוּ חֲכָמִים עָלָיו דִּין רְשׁוּת הָרַבִּים, אֲבָל בְּבַיִת, מַה עִנְיָן לְחַלֵּק בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר בֵּין תּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְחוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וּבְוַדַּאי הֶתֵּר גָּמוּר הוּא, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְאַף הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר דְּמִתְּחִלָּה הָיָה דַּעְתּוֹ לְהַחְמִיר גַּם בָּזֶה לְדַעַת הַמַּחְמִירִין, לְבסוֹף מַשְׁמַע שֶׁהוֹדָה לְהַבַּיִת מֵאִיר, עַיֵּן שָׁם:

הוּא מְנָח בְּקַרְפֵּף מֵתֶר לְטַלְטֵל בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְקַרְפֵּף אַחֵר, וְלֹא אָסוּר לְרַשַׁ"י כִּי אִם מֵחָצֵר לְקַרְפֵּף, וְצָרִיךְ עִיּוּן: ג [ו] (יז) גְּמָרָא (מט.): (יח) תְּשׁוּבַת הָרֹא"שׁ (כלל כא סי' ו): (יט) בְּגְדֵי יֶשַׁע (ד"ה ברמ"א) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ח): (יא) דְּאִי לָאו הָכִי אֵין עֵרוּב לְמַפְרֵעַ וְכַנַּ"ל: (יב) וְנִרְאֶה לִי דְּאִם הוֹלִיכוּ עֵרוּבָן לְשָׁם, אֲסוּרִים הֵם לְטַלְטֵל גַּם בַּחֲצֵרָן, כִּי עֵרוּבָן מַנַּח בְּחָצֵר אַחֶרֶת שֶׁאֲסוּרָה לָהֶן:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דִּכְלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת אַף שֶׁבָּאוּ בְּהֶתֵּר לְחָצֵר זֶה מִפְּנֵי שֶׁעֵרְבוּ בָּהּ, אַף עַל פִּי כֵן אָסוּר לְהוֹלִיכָן לְחָצֵר אַחֶרֶת שֶׁלֹּא עֵרְבוּ עִמָּהֶן. (ו) וְהוּא הַדִּין אִם הוֹצִיא מִבְּתֵּי הֶחָצֵר לְהֶחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרְבוּ בָּהּ וְהוֹצִיאָן שָׁם דֶּרֶךְ מִלְבּוּשׁ, וּפִשְׁטָן שָׁם, גַּם כֵּן אָסוּר לַחְזֹר וּלְהוֹצִיא מִשָּׁם לְחָצֵר אַחֶרֶת. אָכֵן אֵינוֹ מְבֹאָר בְּהָדְיָא מַה דִּין כֵּלִים אֵלּוּ בְּטַלְטוּל חָצֵר זֶה עַצְמוֹ אִם מֻתָּר אוֹ לֹא, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה שמא) שֶׁבֵּאַרְנוּ שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה מַחְלֹקֶת הַפּוֹסְקִים. וְעַל כָּל פָּנִים אִם הֵבִיא (מ) מַשְׁקִין עַל יְדֵי נָכְרִי לְבַיִת אַחֵר שֶׁלֹּא עֵרַב עִמָּהּ, כֵּיוָן שֶׁבַּיִת רְשׁוּת יָחִיד הוּא מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְטַלְטֵל הַמַּשְׁקִין אַחַר כָּךְ בְּכָל הַבַּיִת לְכָלֵי עָלְמָא: ב (יז) וְאָסוּר לְטַלְטֵל מִמֶּנּוּ וְכוּ'. וְהוּא הַדִּין דְּבְתוֹכוֹ אָסוּר לְטַלְטֵל רַק בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, כַּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן שמ"ו סָעִיף ג': (יח) לְקַרְפֵּף אַחֵר. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, קַרְפֵּף שֶׁהוּא כְּמוֹהוּ שֶׁמַּחֲזִיק יוֹתֵר מִבַּיִת סָאתַיִם וְלֹא הֻקַּף לְדִירָה, דְּאִלּוּ אִם אֵינוֹ מַחֲזִיק רַק בַּיִת סָאתַיִם אוֹ שֶׁהוּא מַחֲזִיק יוֹתֵר מִבַּיִת סָאתַיִם וְהֻקַּף לְדִירָה, רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר הוּא, וְאָסוּר לְהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא אֵלָיו כְּלָל מִקַּרְפֵּף זֶה שֶׁהוּא כַּרְמְלִית [אַחֲרוֹנִים]: (יט) כִּי אִם שְׁתֵּי אַמּוֹת וְכוּ'. דִּמְכַּרְמְלִית לְכַרְמְלִית מַתֶּר וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שמ"ו סָעִיף ג'. וְכָל זֶה בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן, דְּאִלּוּ בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְהוּבְאוּ לַקַּרְפֵּף עַל יְדֵי עַכּוּ"ם וּכְהַאי גַּוְנָא, אָסוּר לְהוֹצִיאָן (ט) לְקַרְפֵּף אַחֵר: ג (כ) יוֹלִיכְנוּ אֶחָד וְכוּ'. דִּכְיָון שֶׁכְּבָר עֵרְבוּ יַחַד הֲרֵי הֵם כְּאִישׁ אֶחָד: (כא) וְכֻלָּם מֻתָּרִים. מְשׁוּם (י) דְּשִׁלּוּחוֹתַיְהוּ קָעָבֵיד כֵּיוָן שֶׁכְּבָר עֵרְבוּ בְּיַחַד: (כב) תְּחִלָּה. דְּאִם לֹא כֵן, הָא בְּעֵת שֶׁהוֹלִיךְ פַּת שֶׁלּוֹ עֲדַיִן לֹא הָיָה מְעֹרָב עִמָּהֶם, וְאַף שֶׁאַחַר כָּךְ עֵרְבוּ יָחַד, (יא) לֹא חֵל הָעֵרוּב לְמַפְרֵעַ. מֵיהוּ נִרְאֶה, (יב) דְּאִם אַחַר שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי חֲצֵרוֹ חָזַר וְסָמַךְ בְּהָדְיָא עַל אוֹתוֹ פַּת שֶׁהוֹלִיךְ קֹדֶם לְעֵרוּבָן, וַדַּאי מְהַנֵּי, דְּהָא קְנִיַּת הֶעָרוּב הוּא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְדֵי בָּזֶה, דְּלֹא גָּרַע מִבְּנֵי חֲבוּרָה שֶׁמָּכְרוּ עַל הַפַּת שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן [וְכֵן מִשְׁמָע שׁוּלְחָן עָרוּךְ סִימָן שס"ו סָעִיף י"א] וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין עוֹשִׂים כְּלוּם, וְהוּא הַדִּין הָכָא נַמִּי מְהַנֵּי אַף בְּפַת שֶׁלּוֹ, דְּכִיָון שֶׁעֵרְבוּ כְּבָר, הֲוֵי עַתָּה שֶׁלִּיחַ דְּכֻלְּהוּ כְּשֶׁחָזַר וְסָמַךְ בְּהָדְיָא עַל אוֹתוֹ פַּת בְּשַׁבִּיל כֻּלָּם: (כג) שֶׁאֵין צְרִיכִין לָעֲרֹב. דְּהָתָם נַמִּי אָמְרִינַן דְּכֻלְּהוּ כְּחַד חַשִׁיבִי וְאֶחָד מוֹלִיךְ הַפַּת מִשֶּׁלּוֹ וְכֻלָּם מֻתָּרִים: (כד) סִימָן ש"ע. סָעִיף ד' וְה' עַיֵּן שָׁם: (כה) וְהוּא שֶׁעֵרְבוּ וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁגַּם בְּנֵי הֶחָצֵר הַשְּׁנִיָּה עֵרְבוּ (יג) מִקֹּדֶם לְעַצְמָם, דְּאִי לָאו הָכִי (יד) אֵינוֹ מוֹעִיל מַה שֶּׁמּוֹלִיכִין הֶעָרוּב אָצְלָם, דְּלֹא עֲדִיפִי מִבְּנֵי הֶחָצֵר גּוּפָא שֶׁאֲסוּרִים לְטַלְטֵל בַּחֲצֵרָן: (כו) מַתִּירִין. דְּעַל יָדוֹ נִתְעָרְבוּ בְּנֵי חָצֵר זוֹ יַחַד, וְעַל יְדֵי הַבָּאַת הַפַּת מֵחָצֵר שֶׁאָצְלָהּ נַעֲשׂוּ מְעֹרָבִין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת יַחַד וּמֻתָּרִין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ז) כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא דַּף צ"א (ע"א): (מ) וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁנִּכְנַס בְּבַיִת אַחֵר שֶׁלֹּא עָרַב עִמָּהּ וּפִשְׁטָה שָׁם בִּגְדֵיהוּ שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מֻתָּר לְטַלְטְלָן בְּכָל אוֹתוֹ הַבַּיִת: ב (מ) הֵיינוּ כְּשֶׁהַקַּרְפֵּף הוּא שֶׁל אָדָם אַחֵר, דְּאִלּוּ אִם הַכֹּל שַׁיָּךְ לְאָדָם אֶחָד, בְּוַדַּאי שָׁרֵי לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם (פ"ג הי"ח) וְסִיעָתוֹ שֶׁהֲבָאנוּ בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה או לגג), וַאֲפִלּוּ לְדַעַת רַשַׁ"י (כג: ד"ה כדתנן) שֶׁהוּבָא בְּמַגֵּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן א', אֶפְשָׁר דִּכְיוָן שֶׁכְּבָר

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכן כתב בשו"ע הרב (ס"א).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ד (כז) [ח]אֵין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת (כח) יְכוֹלוֹת לְעָרֵב יַחַד * אֶלָּא אִם כֵּן יְהֵא (כט) פֶּתַח בֵּינֵיהֶם, אוֹ חָלוֹן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ (ל) אַרְבָּעָה טְפָחִים עַל אַרְבָּעָה טְפָחִים (לא) [ט]וְיִהְיֶה קְצָתוֹ (לב) בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טְפָחִים הַנִּמּוֹכָה לָאָרֶץ, וְאָז אִם רָצוּ מְעָרְבִין יַחַד וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין כָּל אֶחָד לְעַצְמוֹ (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שפ"ו סָעִיף ב', יִשְׂרְאֵלִים הַדָּרִים בְּשִׁנַּיִם וּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת כֵּיצַד יְעָרְבוּ): ה [י]חָלוֹן (לג) שֶׁבֵּין שְׁנֵי בָּתִּים, אֶפְלּוּ הוּא (לד) לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, אִם רָצוּ מְעָרְבִין יַחַד. (לה) וְהוּא הַדִּין לְאַרְבָּה שֶׁבֵּין בַּיִת לַעֲלִיָּה, שֶׁאֶפְלּוּ הוּא לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה אִם רָצוּ מְעָרְבִין יַחַד, (לו) וַאֲפִלּוּ אֵין שָׁם סֻלָּם לַעֲלוֹת בּוֹ. הַגָּה: (לז) וּמִכָּל מָקוֹם בָּעִינַן שֶׁיְּהֵא רָחְבּוֹ (לח) אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה (בית יוסף (ד"ה ומ"ש ומרוצה)). וְאִם עָשׂוּ (לט) סְרִיגָה לִפְנֵי הַחַלּוֹן, בָּטֵל לִיהּ מִתּוֹרַת חַלּוֹן (המגיד פרק ג' (ס"ק)): ו [כ]בַּיִת שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת וְהוּא פָּתוּחַ לִשְׁנֵיהֶם וְעֵרַב עִם שְׁתֵּיהֶם אֲבָל הַחֲצֵרוֹת לֹא עֵרְבוּ זֶה עִם זֶה, (מ) אֵין לְטַלְטֵל כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבָּתִּים מֵחָצֵר לָחָצֵר עַל יְדֵי בַּיִת זֶה שֶׁבֵּינֵיהֶם. (מא) [ל]הָיָה בֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת כֹּתֶל (מב) גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים, [מ]אוֹ שֶׁהָיָה קַרְקָעָה שֶׁל אַחַת מֵהַחֲצֵרוֹת גְּבוֹהַּ מֵחֲבֶרְתָּהּ חֲמִשָּׁה טְפָחִים (מג) וְעָשׂוּ

ח משנה שם ע"ו ע"א). ט ברייתא שם, ומפתיחין נמי דיקנין הכי. י שם בגמרא (ע"ז) [ע"י] (ע"ב) בעיא ונפשטא. כ שבלי הלקט (סי' קס). ל משנה שם ע"ו (ע"ב). מ טור מהא דגרסי' חמשה ומחיצה חמשה מצטרפין, צ"ג (ע"ב), וכדלעיל בסימן שס"ב (ס"ב).

בְּאֵר הַיטֵב

ד (ל) **אַרְבָּעָה טְפָחִים.** וַאֲפִלּוּ הוּא אֹרֶךְ הַרְבֵּה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בְּרָחְבּוֹ אַרְבָּעָה, וְאָז מַתִּיר לְטַלְטֵל אֲפִלּוּ דֶּרֶךְ פְּתָחִים קְטַנִּים. בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וכתב עוד). וְאִם אֵין

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

גַּם הֵם לְטַלְטֵל כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּבָתֵּיהֶם לְחָצֵר שֶׁאָצְלָן. וְכָתַב בְּפָרִישָׁה (סק"ז) דְּצְרִיכִין לְהַנִּיחַ שְׁתֵּי הָעֲרוּבִין בְּיַחַד: ד (כז) **אֵין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת וְכוּ'.** וְכָל זֶה מַיְרֵי כְּשֶׁלֹּא נִשְׁתַּתְּפוּ הַחֲצֵרוֹת יַחַד בְּמָבוֹי, אֲבָל אִם נִשְׁתַּתְּפוּ הַחֲצֵרוֹת יַחַד בְּמָבוֹי, נַעֲשׂוּ הַכֹּל כְּחָצֵר אֶחָד (טו) וּמֻתָּרִים לְטַלְטֵל מִזֶּה לָזֶה אֲפִלּוּ לֹא הָיָה רַק חוֹר קָטָן בֵּינֵיהֶם: (כח) **יְכוֹלוֹת לְעָרֵב יַחַד.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְעִנְיָן שֶׁיְּהֵא מֻתָּר לְטַלְטֵל אֲפִלּוּ כְּלֵי הַבַּיִת מִזֶּה לָזֶה, וְכַנַּ"ל: (כט) **פֶּתַח בֵּינֵיהֶם אוֹ חַלּוֹן.** (טו) וְאָז מֻתָּר לְטַלְטֵל אֲפִלּוּ דֶּרֶךְ פְּתָחִים קְטַנִּים אוֹ חוֹר שֶׁבֵּינֵיהֶם אוֹ עַל יְדֵי גַּב הַכֹּתֶל לְמַעְלָה, דִּשְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד חֲשִׁיבִי: (ל) **אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** וַאֲפִלּוּ הַפֶּתַח וְהַחַלּוֹן אֹרֶךְ הַרְבֵּה, צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה (יז) גַּם בְּרָחְבּוֹ אַרְבָּעָה, דְּלֹא חָזֵי לְהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא בּוֹ כֵּיוָן שֶׁהוּא צַר, וּכְמַאן דְּלֵיתָא דַּמְיָא. וְאִם הַחַלּוֹן עָגֹל, אִם יֵשׁ בּוֹ (יח) כְּדֵי לְרַבֵּעַ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים עַל אַרְבָּעָה טְפָחִים הֲרֵי הוּא כְּמֻרְבָּע: (לא) **וְיִהְיֶה קְצָתוֹ וְכוּ'.** וְאִם הַחַלּוֹן עָגֹל, אֵינוֹ מַסְפִּיק בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה קְצֵה הָעִגּוּל לְמַטָּה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה, (יט) אֶלָּא צָרִיךְ לְצַמְצֵם שֶׁמִּקּוֹם שֶׁמַּתְחִיל הַחַלּוֹן לִהְיוֹת אַרְבָּעָה טְפָחִים יִהְיֶה קְצָתוֹ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טְפָחִים לָאָרֶץ: (לב) **בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טְפָחִים.** דְּאִם כָּל הַחַלּוֹן אוֹ הַפֶּתַח לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים אֵינוֹ מוֹעִיל כְּלוּם, (כ) כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ תַּחְתָּיו מְחִיצָה גְּמוּרָה הַחוֹלֶקֶת בֵּין הַחֲצֵרוֹת וְאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְעָרֵב יַחַד: ה (לג) **שֶׁבֵּין שְׁנֵי בָּתִּים.** וּמַיְרֵי שֶׁלֹּא עָרְבוּ בְּהֶחָצֵר אֲשֶׁר הַבָּתִּים פְּתוּחִים לוֹ, דְּאִי עָרְבוּ כָּל הַבָּתִּים אֲשֶׁר בָּחָצֵר, רְשׁוּת אֶחָד הוּא מִמֵּילָא, (כא) וַאֲפִלּוּ דֶּרֶךְ חַלּוֹן שֶׁאֵין בּוֹ שִׁעוּר פֶּתַח אוֹ דֶּרֶךְ חוֹרִים נַמִּי יְכוֹלִים לְטַלְטֵל: (לד) **לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה.** לְפִי שֶׁהַבַּיִת כֵּיוָן שֶׁהוּא מֻקָּרָה הֲרֵי הוּא כְּמֻלָּא, וַהֲרֵי זֶה כְּאִלּוּ אֵין הַחַלּוֹן גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים כֵּיוָן שֶׁהַבַּיִת כֻּלּוֹ מְמֻלָּא: (לה) **וְהוּא הַדִּין לְאַרְבָּה.** דְּדִינָהּ כְּדִין חַלּוֹן: (לו) **וַאֲפִלּוּ אֵין שָׁם וְכוּ'.** גַּם כֵּן יְכוֹלִין לְהִתְאַחֵד הַבַּיִת וְהָעֲלִיָּה עַל יְדֵי עֵרוּב: (לז) **וּמִכָּל מָקוֹם בָּעִינַן וְכוּ'.** אַחֲלוֹן וַאֲרֻבָּה קָאֵי: (לח) **אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** וְאִם יֵשׁ לוֹ דֶּרֶךְ עַל הַתַּחְתּוֹן מִלְּבַד הָאֲרֻבָּה, אָז (כב) אַף שֶׁאֵין בָּאֲרֻבָּה אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה מְעָרֵב דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וְיָכוֹל לְטַלְטֵל אַף דֶּרֶךְ חוֹר: (לט) **סְרִיגָה לִפְנֵי הַחַלּוֹן.** שְׁקוֹרִין גְּרַאטְע"ס בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז. וְהַטַּעַם, שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיְּהֵא הֶחָלָל אַרְבָּעָה טְפָחִים בְּמָקוֹם אֶחָד וְאֵין הַנְּקָבִים מִצְטָרְפִין לָזֶה, (כג) וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן אֲרֻבָּה: ו (מ) **אֵין לְטַלְטֵל.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף עַל גַּב דְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּבֵית אֶמְצָעִי מֻתָּר לְטַלְטֵל (כד) לִשְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת וְכֵן מַהַבָּתִּים שֶׁבִּשְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת אֵלּוּ, מִכָּל מָקוֹם מֵהַבָּתִּים שֶׁבָּחָצֵר זֶה לְחָצֵר זֶה (כה) עַל יְדֵי בַּיִת הָאֶמְצָעִי אָסוּר, דְּהָא הַחֲצֵרוֹת לֹא עֵרְבוּ בַּהֲדָדֵי. וְדַוְקָא שֶׁהֶעֱרִיבוּ שֶׁעָשׂוּ לֹא הָיָה מָנָּח בְּבֵית הָאֶמְצָעִי כִּי אִם בְּשָׁאֲרֵי בָּתִּים שֶׁבַּחֲצֵרוֹת, אֲבָל אִם הִנִּיחוּ שְׁתֵּי הָעֲרוּבִין בַּבַּיִת הָאֶמְצָעִי, נַעֲשׂוּ עַל יְדֵי זֶה מְשֻׁתָּפִין הַכֹּל יַחַד וּמֻתָּר לְטַלְטֵל גַּם מֵחָצֵר זֶה לְחָצֵר זֶה, וּכְעֵין הַהִיא דִּלְקַמָּן בְּסִימָן שע"ח סָעִיף א' עַיֵּן שָׁם [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק"ז)]: (מא) **הָיָה בֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת כֹּתֶל וְכוּ'.** וּכְזֶה אֵין נִפְקָא מִנָּהּ אִם הַכֹּתֶל רָחָב אַרְבָּעָה אוֹ לֹא, (כו) דַּאֲפִלּוּ מְחִיצָה דַּקָּה מַפְסֶקֶת בֵּין הַחֲצֵרוֹת כֵּיוָן שֶׁגְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה: (מב) **גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים.** דְּפָחוֹת מִזֶּה לֹא חָשִׁיב הֶפְסֵק וְהָוֵי כְּחָצֵר אֶחָד, וּמְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם: (מג) **וְעָשׂוּ עָלָיו וְכוּ'.** דְּקִימָא לָן

בֵּאוּר הַלָּכָה

ד * **אֶלָּא אִם כֵּן יְהֵא פֶּתַח בֵּינֵיהֶם אוֹ חַלּוֹן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה טְפָחִים.** [א]עַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם כְּלָל ע"ב (ס"ב) דְּמַשְׁמַע דְּהוּא סוֹבֵר דְּבָפֶתַח גַּם כֵּן דַּי שִׁעוּר קָטָן כָּזֶה, אֲכָן מִפְּרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל בְּפוּרְנָא דַּף ע"ח עַמּוּד ב' דְּבוּר הַמַּתְחִיל עוֹד שְׁאֵלוּ חֵקֶק בְּכֹתֶל וְכוּ' מִשְׁמַע שָׁם דְּבָפֶתַח לֹא מְהָנֵי שִׁעוּר זֶה, דְּכֵיוָן דְּעָשׂוּי לְמֵעַל וּלְמַפָּע בְּגַוָּה תָּמִיד, צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה מְלֹא קוֹמָתוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְאַף שֶׁיֵּשׁ שָׁם עוֹד פְּרוּשִׁים אֲחֵרִים בְּפוּרְנָא, עַיֵּן בְּרַשׁ"י וְרִיטְבָ"א, מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה שֶׁצָּרִיךְ לְחֹשׁ גַּם לִדְבְרֵי רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל בְּזֶה, שֶׁאִפְשָׁר שֶׁגַּם הֵם סְבִירָא לְהוּ דְּיֵשׁ חִלּוּק בֵּין חַלּוֹן לְפֶתַח, דִּבְפֶתַח בְּצִינְעָן שֶׁיְּהֵא רָאוּי לְפֶתַח לְכַנּוֹס וְלַצֵּאת בּוֹ, **וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּגַם לְפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל יְהֵא הָיָה דַּי בַּחֲלַל הַפֶּתַח שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲשָׂרָה טְפָחִים,** דִּכְשֶׁעוּר זֶה מִקְרֵי פֶּתַח לְעִנְיַן מְזוּזָה [עַיֵּן יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רפ"ז (ס"ב)], וּמַה שֶּׁאָמְרוּ שָׁם מְלֹא קוֹמָתוֹ אֶפְשָׁר דְּכַוָּנָתָם גַּם כֵּן לְשִׁעוּר זֶה, וְגַם מְפֵרוּשׁ רַשׁ"י שָׁם דְּבוֹר הַמַּתְחִיל בַּעֲשָׂרָה מוּכָח דְּשִׁעוּר פֶּתַח הוּא עֲשָׂרָה טְפָחִים וְלֹא יוֹתֵר:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד (מו) אֲבָל הָעוּזָּר (ד"ה כתב) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ו) וּבֵית מֵאִיר וַעֲצֵי אַלְמֻגִּים (סק"ט), דְּלֹא כְּמֹגֶן אַבְרָהָם (סק"ג): (מז) כָּל הַפּוֹסְקִים: (מח) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מט) רַמְב"ם (פ"ג ה"ב) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים. **וְשִׁעוּר הֶקֵּף עִגּוּלוֹ הוּא שִׁשָּׁה עָשָׂר טְפָחִים וְאַרְבָּעָה חֲמִשֵּׁי טֶפַח, דִּבְכִשְׁעוּר זֶה יֵשׁ הַשִּׁעוּר שֶׁל אַרְבָּעָה טְפָחִים עַל אַרְבָּעָה טְפָחִים מְרֻבָּעִים** [גְּמָרָא (עו) עַיֵּן שָׁם וְהִתְעַתִּיקוּ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם)]. וְאַף דִּבְאֻמָּת לְפִי מַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּסֻכָּה דַף ח' (ע"א ד"ה כל) דְּמַה שֶּׁאָמְרוּ כָּל אַמָּתָא בְּרִבּוּעַ אַמָּתָא וּתְרֵי חֲמִשֵּׁי אַמָּתָא אֵין הַחֶשְׁבּוֹן מְצֻמְצָם כָּל כָּךְ אֶלָּא יֵשׁ מְעַט יוֹתֵר וְנִמְצָא לְפִי זֶה הֶעָגוּל צָרִיךְ לִהְיוֹת יוֹתֵר [לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן הָאָמוּר בַּגְּמָרָא, עַיֵּן שָׁם], וּבְפֶרֶט לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הָרַמְב"ם בְּעָרוּבִין פֶּרֶק א' (פירוש המשניות מ"ה) דְּמַה שֶּׁאָמְרוּ כָּל שֵׁשׁ בְּרָחְבּוֹ טֶפַח יֵשׁ בְּהֶקֵּפוֹ שִׁלְשָׁה טְפָחִים הוּא גַּם כֵּן שֶׁלֹּא בְּדִקְדּוּק אֶלָּא יֵשׁ מְעַט יוֹתֵר וְנִמְצָא לְפִי זֶה יִתְרֶבֶּה עוֹד יוֹתֵר, אֶלָּא הָאֱמֶת נִרְאֶה לְעִנְיּוּת דַּעְתִּי דְּאֵין לְדַקְדֵּק בָּזֶה יוֹתֵר דִּסְתָם חֲכָמִים עַל אֵלּוּ הַשִּׁעוּרִים עַל הָעִנְיָנִים שֶׁבַּתּוֹרָה מִפְּנֵי שֶׁקָּשֶׁה לְצַמְצֵם הָעִנְיָן, וְאוּלַי הָיָה מְקֻבָּל לָהֶם מִפִּינֵי שֶׁיֵּשׁ לִסְמֹךְ עַל הַשִּׁעוּרִים הָאֵלּוּ אַף בְּשִׁעוּרֵי תּוֹרָה, וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה בְּמִלְּתָא דְּרַבָּנָן בְּוַדַּאי יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַשִּׁעוּרִים אֵלּוּ, וְכִמְעַט כֵּן מַשְׁמַע מַהֲרַמְבַּ"ם שָׁם, עַיֵּן שָׁם: (יט) אֲלֵיהָ רַבָּה (סק"ד) עַיֵּן שָׁם: (כ) רַשׁ"י (עו. ד"ה פחות): ה (כא) פְּרִי מִגְדִּים (א"א סק"ו) וּבֵית מֵאִיר, דְּלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח), וְהָמָגֵן אַבְרָהָם אָזֵיל לְשִׁיטָתוֹ בְּסָעִיף קָטָן ג' וּכְבָר הַשִּׁיגוּ עָלָיו כָּל הָאַחֲרוֹנִים שָׁם: (כב) פְּרִי מִגְדִּים (שם סק"ז). וְלֹא הָעְתַּקְתִּי דִּבְרֵי הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּבַאוּרוֹ עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם, כִּי הַבַּיִת מֵאִיר הִקְשָׁה עַל זֶה דְּהָוֵי רֶגֶל הַמֻּתֶּרֶת בְּמִקּוֹמָהּ וְאֵינָהּ אוֹסֶרֶת עַל הַתַּחְתּוֹן אַף שֶׁיֵּשׁ לוֹ דֶּרֶךְ עֲלֵיהָ, עַיֵּן שָׁם: (כג) אַחֲרוֹנִים: ו (כד) **הָיוּ אֲפִלּוּ לְכָתִּים שֶׁבִּשְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת:** (כה) **וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ אִם לֹא הוֹלִיכָן לְחָצֵר הַשֵּׁנִי רַק שֶׁמִּתְּחִלָּה הִנִּיחָן בָּזֶה הַבַּיִת וְאַחַר כָּךְ הוֹצִיאָן לְחָצֵר הַשֵּׁנִי גַּם כֵּן אָסוּר,** דְּהָא מִכָּל מָקוֹם הֵם כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ מִתְּחִלָּה בְּבֵית חֲצֵרוֹ אַחֵר, וְדָמֵי לְהָא דְּפָסְקִינַן לְעֵיל דְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּבֵית אָסוּר לְהוֹצִיאָן לְחָצֵר אַחֶרֶת אַף דִּמִּתְּחִלָּה הוֹצִיאָן לְחַצְרוֹ וְהִנִּיחָן שָׁם דְּהֶיְתֵּר הָתָּר: (כו) רַשׁ"י (עו: ד"ה כותל):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ה) כתב: אין ב' חצרות יכולים לערב יחד אלא אם כן יהיה ביניהם פתח רחב ד' טפחים או חלון וכו'. ולא הזכיר שיעור גובה הפתח.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah